

PATRZĄC W PRZESZŁOŚĆ

Poznajemy zawód archeologa

Wspomnienia. Gdyby ich nie było, na pewno posiadalibyśmy o wiele mniejszą wiedzę o otaczającym nas świecie. Wśród wielu zawodów wykonywanych przez dorosłych są i takie, których przedstawiciele szczególnie koncentrują się na przeszłości oraz rozmaitych informacjach o minionych, często bardzo odległych wydarzeniach. Jedną z takich profesji jest praca archeologa.

ANNA UHLIK

Niektórzy dorośli mają naprawdę interesującą pracę. Otóż są osoby, które starają się odkryć, w jaki sposób dawniej żyli ludzie, jak funkcjonowali mieszkańcy określonych terenów, jakich przedmiotów każdego dnia używali oraz jak wyglądała ich codzienność. Tacy badacze są nazywani archeologami, a wybrany przez nich zawód polega na odkrywaniu małych kawałków przeszłości, które razem składają się w o wiele większe obrazy. W pewnym sensie przypomina to układanie puzzli, lecz nierzadko wymaga wielu lat starań, poświęceń i naprawdę ciężkiej pracy.

Dla archeologów kawałek starej miski czy odkryta pojedyncza kość zawierają w sobie dużo więcej informacji, niż ktokolwiek z nas mógłby się spodziewać. Podczas oglądania interesującego znaleziska uwagę tych specjalistów przyciąga każdy najdrobniejszy szczegół: zarówno materiał, z jakiego wykonano fragment danego przedmiotu, widoczny na nim wzór oraz sposób zdobienia, jak i docelowy kształt odkrycia czy jego możliwe zastosowanie. Archeolog musi posiadać olbrzymią wiedzę, dzięki której będzie w stanie określić wiek oraz rejon powstania danej rzeczy. Innymi słowy, osoba wykonująca ten zawód powinna być niezwykle uważna i spostrzegawcza, a przede wszystkim: musi ona kochać różne tajemnice i zagadki.

Archeolog niczym mądry detektyw łączy fakty w większą całość, która pomaga dotrzeć do kolejnych prawd o świecie. Warto uczyć się od niego tej

niezwykłej uważności i popracować nad tym, aby każdego dnia zauważać więcej. Przedszkolaki mogą go również naśladować, starając się doceniać i odkrywać piękno otaczającego je świata tu i teraz.

W kolejnym scenariuszu z cyklu poświęconego rozmaitym profesjom i zawodom naszymi przewodnikami będą zatem historia i ciekawość świata, który znany jest nam głównie z książek i filmów. Gotowi? Spotkanie z archeologiem czas zacząć!

Kim jest archeolog?

Nauczyciel przedstawia dzieciom zawód archeologa. Rozmowę rozpoczyna od wyjaśnienia samego pojęcia „archeologia”. Czy przedszkolaki wiedzą, czym jest archeologia? Co skrywa w sobie ten trudny wyraz? Używając zdjęć wyświetlanych za pomocą projektora multimedialnego, wychowawca stara się przybliżyć dzieciom tajniki tej fascynującej dziedziny nauki.

Następnie wraz z podopiecznymi siada w kole i ze swojego podróżniczego bagażu wyciąga różne przedmioty, które z pewnością zainteresowałyby niejednego poszukiwacza przygód. Rozmowa zostaje wzbogacona o różne aspekty odkrywania historii, tym bardziej że oglądanie niektórych przedmiotów, takich jak kawałek papirusu, skamienielina, własnoręcznie wybita moneta, gliniany garnek czy naszyjnik z paciorków, z pewnością rozbudzi ciekawość najmłodszych. Nauczyciel zachęca dzieci, aby przyjrzały się uważnie i bardzo szczegółowo wszystkim prezentowanym

się, że jest ich bardzo dużo. Czy w takim razie wszystkie plastikowe opakowania również będą tym, co po nas zostanie? W pewnym stopniu tak, choć plastik nie jest jedynym długo rozkładającym się materiałem.

Nauczyciel opowiada dzieciom, że najdłużej rozkładającym się tworzywem jest szkło, które może przetrwać aż ok. 4000 lat! Jakie szklane przedmioty, którymi posługujemy się dzisiaj, mogłyby wobec tego zaciekać archeologa z przyszłości? Przedszkolaki ponownie podają swoje różne pomysły.

Przedszkolaki dzielą się spostrzeżeniami na temat wykonanej pracy. Następnie wraz z nauczycielem próbują rozwiązać kilka rebusów, które będą nawiązywały do zrealizowanych wcześniej zadań i nowo poznanych słów. Grupa rozwiązuje zagadki przedstawione za pomocą rysunków, wśród których powinny znaleźć się takie hasła, jak:

- ▶ archeolog,
- ▶ wykopaliska,
- ▶ badanie,
- ▶ kultura,
- ▶ zabytek,
- ▶ kielnia.

Wspólnymi siłami przedszkolaki utrwalają znaczenie tych pojęć – co stanowi doskonały sposób nie tylko powtórki poznanego tematu, lecz także wzajemnej wymiany myśli i spostrzeżeń.

Wykopaliska za 1000 lat – co zostanie po naszej cywilizacji? Zabawa wyobraźniowa

Jak doskonale wiemy, każda cywilizacja czy społeczeństwo produkują ogrom różnych przedmiotów, które dla przyszłych pokoleń mogą stanowić olbrzymie źródło wiedzy na temat ich ówczesnej kultury. A to oznacza, że odpowiadamy za to, co po sobie zostawimy. Wszegobecny w dzisiejszych czasach plastik to materiał, który rozkłada się nawet 1000 lat.

Co zatem mogłoby się zachować z naszych czasów przez tak długi okres? Dzieci wymieniają różne przedmioty użytkowe wykonane z plastiku. Zapewne okaże

Kiedy dzieci ustalą już, co przetrwa wiele lat dzięki materiałowi, z jakiego zostało wykonane, czas na wspólne poszukiwanie odpowiedzi na najtrudniejsze pytania: co tak naprawdę dzieci uznają za najbardziej wartościowe? Czym chętnie podzieliłyby się z rówieśnikami za 1000 lat? Co chciałyby po sobie zostawić?

Zapewne pojawi się tutaj wiele różnych pomysłów i propozycji, wszyscy jednak ostatecznie dochodzą do jednego wniosku: warto już dziś zadbać o to, co chcemy dać innym. Mamy wpływ na to, jakie znaleziska, pamiątki i informacje o nas pozostaną. Niekoniecznie o naszym istnieniu muszą opowiadać przypadkowe przedmioty, które zostawiamy mimochodem. Nie musi o nas mówić tylko materiał, z jakiego dana rzecz została wykonana.

Załącznikiem do artykułu jest karta pracy, którą znajda Państwo na Platformie MM oraz w e-wydaniu.

Anna Uhlir

Pedagog (spec. edukacja elementarna i terapia pedagogiczna), magister zarządzania potencjałem ludzkim, wychowawca, nauczyciel, terapeuta, autor tekstów i książek dla dzieci